

Kaupunkiviljely 2025, liiketoimintaa vai harrastusta?

Erikoistutkija, MMT Kari Jokinen, Luke

Vihervuosi 2016, Hämeenlinna 2.6.2016

www.voimakas.fi

Maiju ja Yrjö Rikalan
PUUTARHASÄÄTIÖ

Turun yliopisto
University of Turku

Globaalit muutosajurit

Keskeisiä ajureita, jotka todennäköisesti vaikuttavat myös puutarha-
alan yritys- ja toimialatason muutoksiin ovat mm.:

- kaupungistuminen ja lisääntyvä yhteisöllisyys
- tarve hyvinvointiin
- yhteisöjen (pakko)sopeutuminen ekologisiin rajoihin
- digitalisaation vahvistuminen

Valokuvat: Kari Jokinen

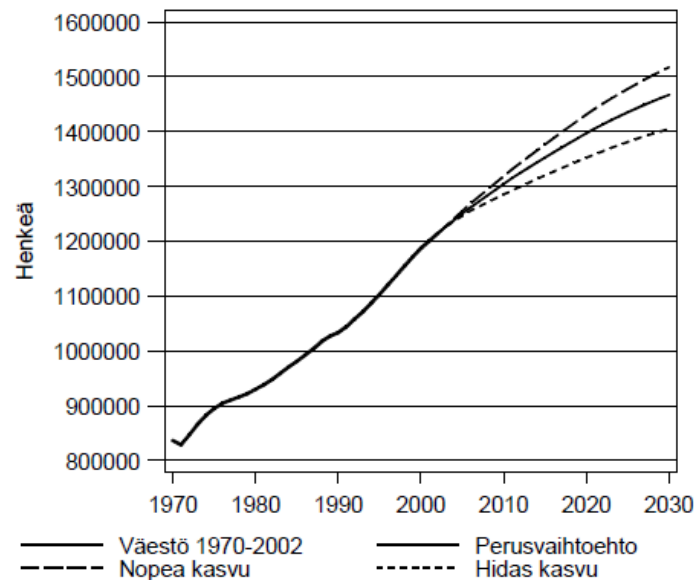

Globaalin kaupunkiviljelyn nykytila

- Viljely kaupungeissa on merkittävästi lisääntynyt kaikkialla
- Ainakin 2-800 miljoonaa ihmistä harjoittaa sitä muodossa tai toisessa
- Jo nykyisin kaupunkiviljely on monipuolista
- Viljelymuodosta riippuen se voi olla omatarveviljelyä yksityisellä viljelypalstalla, intensiivistä kaupallista tuotantoa, yhteisöllistä puutarhatuotantoa ja jopa syötäviä puistoja
- Tällä hetkellä innovatiivisin ja ammattimaisin lähestymistapa vihannesten viljelyyn on katto- ja umpitilaviljely

Pääkaupunkiseudun kasvu

- Tilastokeskus ennustaa, että vuodesta 2014 vuoteen 2030 Uudenmaan väkiluku (3 % Suomen pinta-alasta) kasvaa 14 prosenttia
- Tarkoittaa 222 000 uutta uusmaalaista, jolloin maakunnassa asuisi vuonna 2030 yli 1,8 miljoonaa henkeä
- Alueella olisi miljoona työpaikkaa ja alueen osuus koko maan BKT:stä lähes 40 prosenttia

Puoltavatko trendit kaupunkiviljelyn laajenemista?

- Käsitykset ja suositukset hyvästä ravinnosta uudistuvat
- Ympäristöajattelun ja viherryttämisen suosio vahvistuu
- Tuotetarjonnalta edellytetään monipuolisuutta ja vaihtelevuutta
- Kuluttajien ja tuottajien rajapinta hämärtyy
- Päivittäistavarakaupan neuvotteluvoima vaikuttaa puutarhatuotannon kannattavuuteen
- Suoramyyntiin lisäys tulee houkuttelevammaksi ja avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia

Puoltavatko trendit kaupunkiviljelyn laajenemista?

- **Uudet teknologiset ratkaisut tuovat etumatkaa kilpailukykyyn**
- **Lisääntyvä kaupungistuminen luo tarpeita ja avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia**
- **Julkisen vallan säädösten purkaminen mahdollistaa uuden yrittäjyyden kehittymisen**
- **Maahanmuuton lisääntyminen tarjoaa uutta työvoimaa ja muuttaa kantaväestön kulutustottumuksia**
- **Alkutuottajan muuttuminen aidoksi yrittäjäksi, jolloin menestymiseen tarvitaan verkostojen hallintaa, koordinointia ja ratkaisujen kehittämistä**

Miten meillä on menty?

Perinteitä on vaalittu ja ne kukoistavat, mutta eivät ole kaikille mahdollisia...

Jäsenyhdistykset | Liiton hallitus | Työvaliokunta

 Suomen Siirtolapuutarhaliitto Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Etusivu Siirtolapuutarhaliitto Käytännön tietoa Jäsenet Siirtolapuutarha-lehti Ota yhteyttä Kansainvälisyys

Suomen Siirtolapuutarhaliitto ry

Suomen Siirtolapuutarhaliitto ry. on poliittisesti sitoutumaton järjestö, joka edistää ja kehittää maamme siirtolapuutarhatoimintaa. Vuonna 1930 perustettu liitto toimii tiiviissä yhteistyössä sekä ympäri Suomen olevien jäsenyhdistystensä että Kansainvälisen siirtolapuutarhaliiton kanssa.

Näiltä sivuilta löydät monipuolista tietoa siirtolapuutarhatoiminnasta, liiton jäsenilleen tarjoamista palveluista sekä ainutlaatuisesta Siirtolapuutarha-lehdestä. Sivujen

 Oma viherparatiisi lähellä kotia

 Ilmoittaudu kurssille

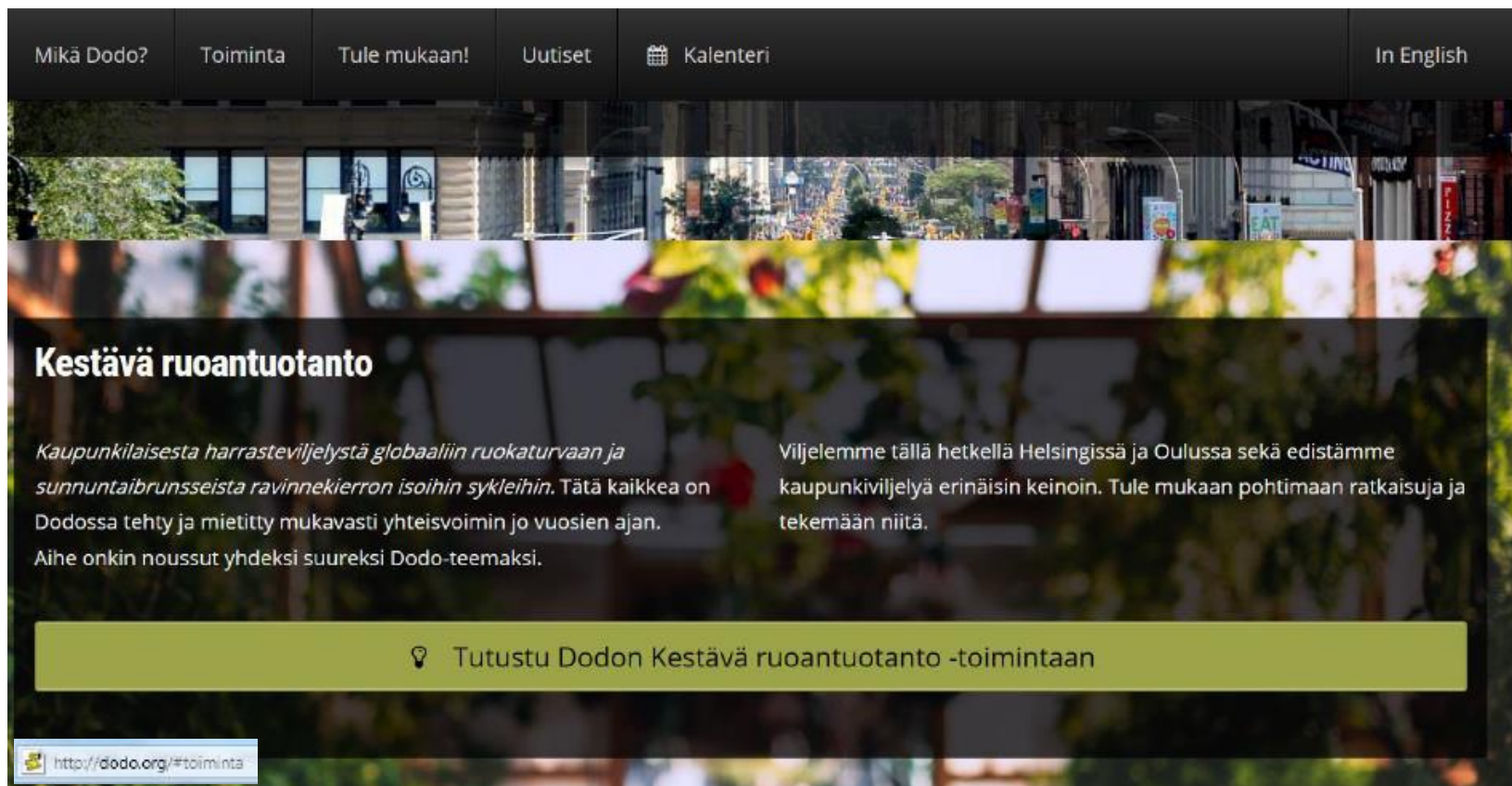
 Meitä on 3 miljoonaa

 Jäsenyys kannattaa

<http://www.siirtolapuutarhaliitto.fi/>

Miten ”ubsterit” etenevät?

Uutta yhteisöllistä viljelyaaltoa on vahvasti viriämässä...

Mikä Dodo? Toiminta Tule mukaan! Uutiset Kalenteri In English

Kestävä ruoantuotanto

Kaupunkilaisesta harrasteviljelystä globaaliin ruokaturvaan ja sunnuntaibrunsseista ravinnekierron isoihin sykleihin. Tätä kaikkea on Dodossa tehty ja mietitty mukavasti yhteisvoimin jo vuosien ajan. Aihe onkin noussut yhdeksi suureksi Dodo-teemaksi.

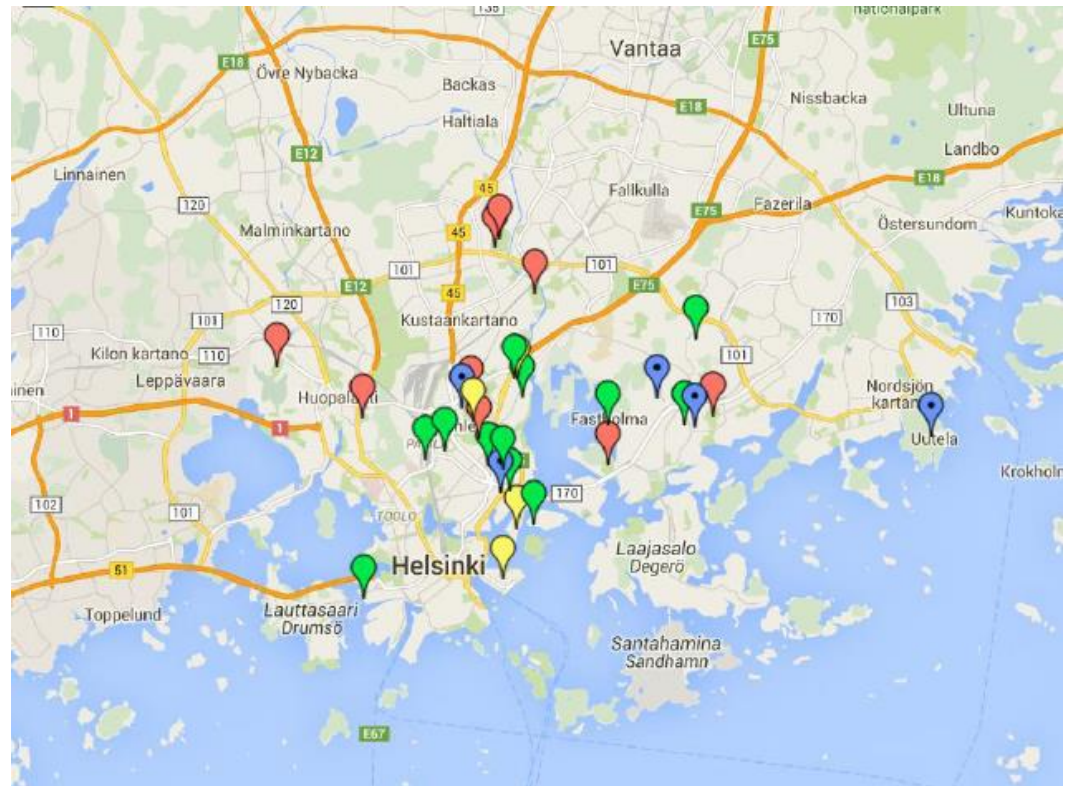
Viljelemme tällä hetkellä Helsingissä ja Oulussa sekä edistämme kaupunkiviljelyä erinäisin keinoin. Tule mukaan pohtimaan ratkaisuja ja tekemään niitä.

 Tutustu Dodon Kestävä ruoantuotanto -toimintaan

 <http://dodo.org/#toiminta>

Nykyisin lukuisia viljelymahdollisuuksia Helsingissä

- Pienpalsta- ja palsta-alueet keltaisia
- Yhteisölliset hankkeet vihreitä
- Koulu-, päiväkot-, nuorisotilaviljelmät sinisiä
- Siirtolapuutarhat punaisia

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1EOYefoSY-EF0K5cy2aTCT1rpVE&hl=en>

Mutta toisaalta...

9.5.2016 - 19.40 | PUHEENAIHE

Twittaa

Suosittelen

Jaa

Helsinki lahtaa: ensin meni Gardenia, seuraavaksi Annalan kartano

Kun kartanon viimeinen omistaja kuoli lapsettomana, rakennus jäi maanvuokrasopimuksen mukaan kaupungille. Sotavuosina talo toimi lastenkotina.

KUVA
Else Kyhälä

Helsinki valmistelee Vanhassakaupungissa sijaitsevan Annalan kartanon myyntiä.

Annalasta piti tulla puutarhakulttuurin keskus, mutta kaupunki ei ole suostunut korjaamaan pahoin rapistunutta päärakennusta Hyötykasviyhdistyksen käyttöön.

Annala eli Villa Anneberg on Helsingin vanhin puuhuvila, jonka puutarhassa on kasvanut paljon harvinaisia kasveja.

 <http://www.helsinginuutiset.fi/artikkeli/392151-helsinki-lahtaa->

<http://www.kasvikset.fi/>

Ajankohtaista

Kotipuutarha VERSOOO Kevätmarkkinat Teurastamolla Helsingissä la 14.5. Klo 10–16.

Kotipuutarha-lehden ja Puutarhalliton järjestämässä tapahtumassa taimimyyntiä, neuvontaa ja työpajoja kaikille kaupunkivilljelystä ja terassikasveista kiinnostuneille. Kotimaiset Kasvikset ry:n sirkkalehtimerkki on myös tapahtumassa mukana.

Linkki tapahtumasivulle <http://www.kotipuutarha.fi/kevatmarkkinat.html>

Hyödynnä kasvisten sesonkit ja vuoden vihannes kaupankäynnissä ja ruoanlaitossa!

Lisää teemaviikot kalenteriisi ja tutustu Vuoden vihannekseen tästä:

- Teemaviikot 2016
- Vuoden vihannes 2016 on valittu! [Avaa linkki ja tiedät mikä se on.](#)

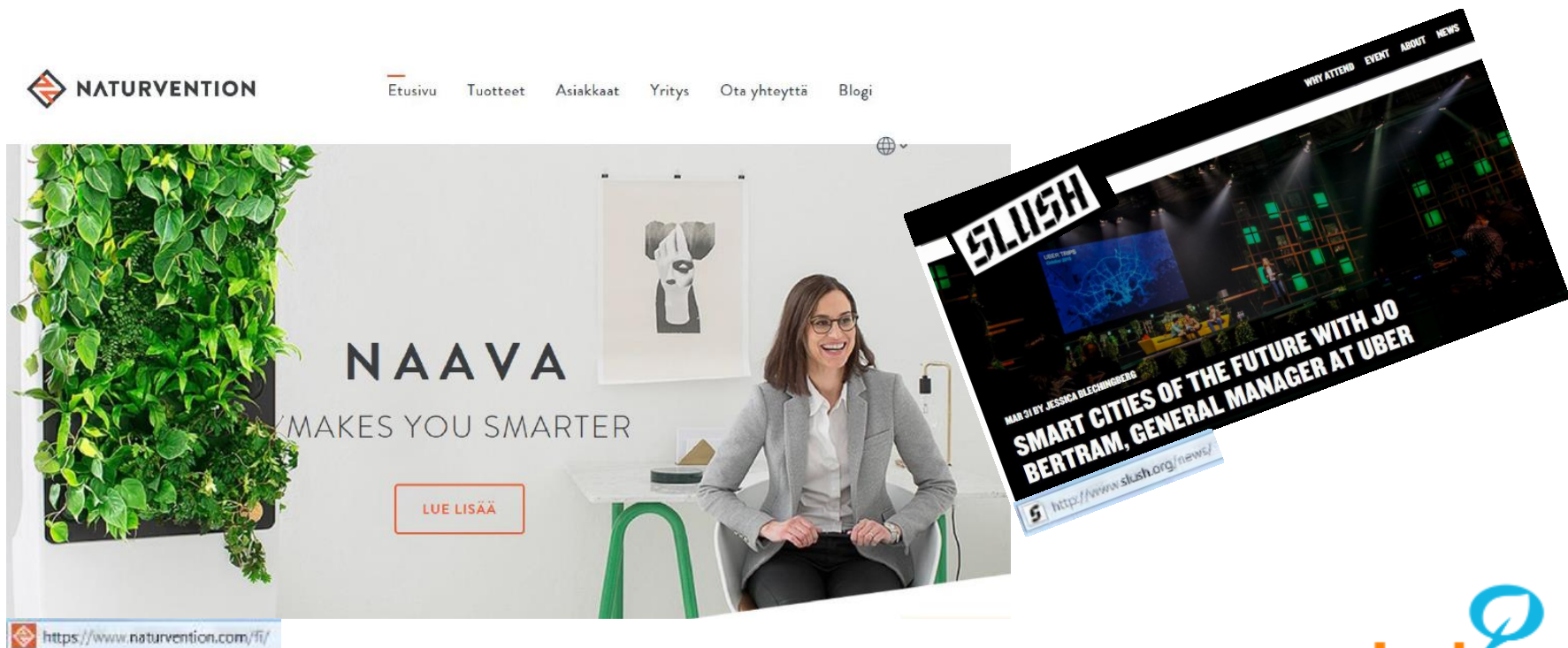
Kotimaiset Kasvikset ry valitsee yhdistyksen jäsenjärjestöjen esityksestä vuosittain Vuoden laatutuottajat. [Tutustu tämän vuoden laatutuottajiin.](#)

Liiketoiminnan kehittämismahdollisuudet kaupunkiyhteisöissä

Uusien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen

- Miten hyvin toimijat ”seuraavat aikaansa” ?

Liiketoiminnan kehittämismahdollisuudet kaupunkiyhteisöissä

Eri toimijoiden integroituminen liiketoimintaekosysteemissä

- Kuinka suuren osan kokonaiskakusta eli ekosysteemiin valuvasta rahasta yksittäinen yritys pystyy itselleen kaappaamaan?

Valokuva: Kari Jokinen

Liiketoiminnan kehittämismahdollisuudet kaupunkiyhteisöissä

Uudet teknologiat liiketoiminnan kehittämisessä ja uudistamisessa

RÅBÄCK
Omenia Espoosta Appel från Esbo

HOME PAGE

Tervetuloa Råbäck Gärdin! **Minun Omenapuu** CSA malli Seppämaahollet Yhteisöindot Pöytäkirja

Minun Omenapuu

OMENAPUUTARHA VUONNA 2014 - 2018	
2014, 55 osuutta á 20 puuta	SOLD OUT
2015 137 osuutta á 8 puuta	SOLD OUT
2016 275 osuutta á 4 puuta (tai 2 + 2 puuta)	
2017 366 osuutta á 3 puuta (tai 2 + 1 puuta)	
2018 550 osuutta á 2 puuta (tai 1 + 1 puuta)	

RÅBÄCK
Minun Omenapuu
MITT ÄPPELTRÄD

NETTIKAUPPAAN
till webbplatsen

Arkistot

- elokuu 2015
- kesäkuu 2015
- maaliskuu 2015
- heinäkuu 2014
- toukokuu 2014
- huhtikuu 2014
- lokakuu 2013

Tuot uudenlaista kumppanuusmaataloutta missä rahat jäävät paikallisille pienyrittäjille ja edistät laatuvaatimusten kehittämistä. Oma omenasato ostetaan ennakkoon nettikaupassa. Yksi osuus syyskuun 2014 sadosta eli 20 omenapuum sato. Se voi joko koostua yhdestä lajikkeesta (20 puuta) tai kahdesta eri lajikkeesta (2 x 10 puuta).

<http://rabackgard.fi/minun-omenapuu-2/>

Katto- ja umpitilaviljely – teknologinen osaaminen

- Yleistyy erityisesti kaupunkialueilla, kun asukastiheys on suuri eikä vapaata viljelyaluetta ole lähiseudulla
- Tuotteet jopa suoraan kuluttajille - kotitaloudet, ravintolat

Valokuvat: Kari Jokinen

植物工場で栽培出来る野菜の一覧

Internet of Things, IoT, teollinen internet, esineiden internet on uuden liiketoiminnan mahdollistaja!

YRITYS

Uusi liiketoiminta

- Uusien markkinoiden luominen
- Datan analyysikyvyyn kaupallistaminen
- Tuotemyynnistä palvelullistumiseen

Liikevaihdon kasvattaminen

- Älykkäät verkkoon kytketyt tuotteet, palvelut ja alustat
- Asiakkaan kokeman arvon kasvattaminen
- Uudenlaisen kysynnän luominen

Tehokkuuden parantaminen

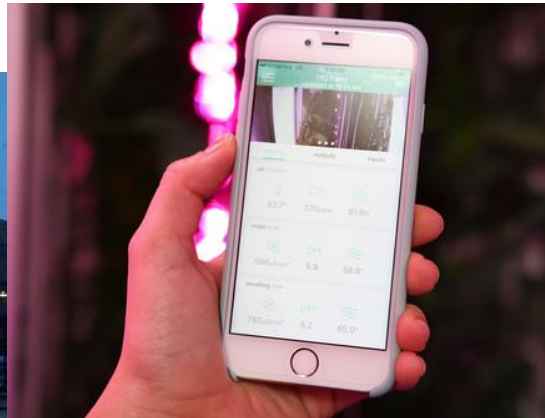
- Resurssien oikea, tasiakainen kohdentaminen
- Tuotekehityksen ja valmistuksen tuottavuuden parantaminen
- Energian säästäminen

Tasevaikutukset

- Sitoutuneen pääoman ja rahoitustarpeen muuttuminen
- Aineettomien omaisuusarvo
- Datan tasearvo

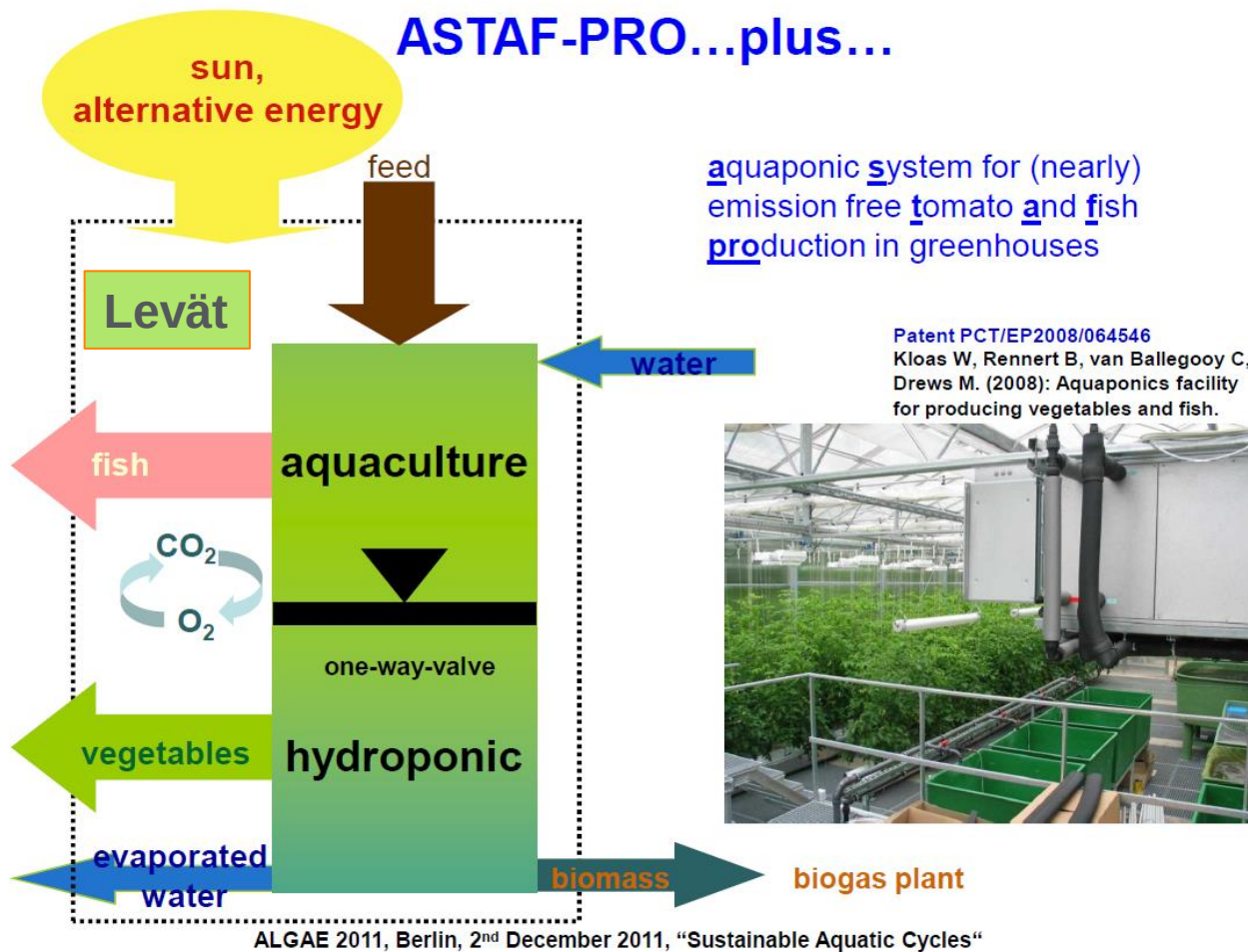
Suomi – Teollisen Internetin Piilaakso <http://vnk.fi/>

Konttiviljely – plug and play

<http://www.freightfarms.com>

Ruoantuotannon integroidut ratkaisut ”teollisuusalueilla”

Kestävyyteen perustuva kaupunkiviljely

This Dutch town will grow its own food, live off-grid, and handle its own waste

Meet the "Tesla of eco-villages".

<http://www.sciencealert.com/this-dutch-town-will-grow-its-own-food-live-off-grid-and-handle-its-own-waste>

Ruoantuotannon potentiaali kaupungissa -pihaproteiinimalli-

- Claims that cities may be able to “feed themselves” certainly appear to be fanciful but on a typically small urban backyard in Northern Adelaide it appears quite reasonable to expect 10–15 % of dietary protein to come from a well designed UA system.

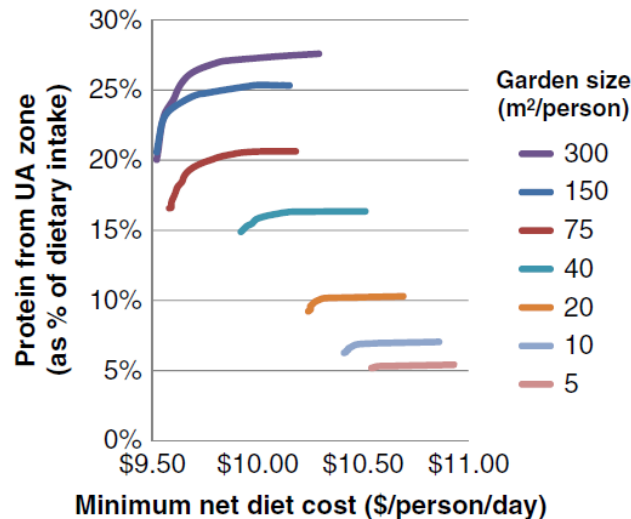

Fig. 7 A series of OCFs showing the maximum proportion of dietary protein produced in the UA zone versus minimum cost for a High Meat diet, for varying garden sizes

Ward JD, Ward PJ, Mantzioris E, Saint C (2014) Optimising diet decisions and urban agriculture using linear programming. Food Security 6(5):701–718

Laskuharjoitus kotimaisesta vihannestuotannosta

- Suomalaisten kurkun kulutus on 8 kg/henkilö/v, tomaatin 11 kg/henkilö/v ja salaattien 18 kpl/henkilö/v
- Tällä hetkellä yhdestä 3 000 m² kasvihuoneesta saadaan:
kurkkuja 42 000 tai tomaatteja 18 000 tai salaatteja 60 000 suomalaiselle
- Otettaessa käyttöön uusimmat viljelytekniset ratkaisut voidaan tuotantoa jopa kaksinkertaistaa lisäämättä pinta-alaa
- Kotimaisuusasteen ja kulutuksen kasvattaminen ?
 - laatu, hinnoittelu, hävikki

Valokuva: Kari Jokinen

Kaupunkiviljelyn monimuotoiset ulottuvuudet

- Maan korkea hinta ja kaavoituksen asettamat säädökset saattavat rajoittaa kaupunkiviljelyn laajenemista
- Joillakin alueilla maaperän saastuminen ja ilman heikko laatu asettanevat erityisvaatimuksia tuotannolle
- Tuotannollisten tavoitteiden lisäksi kaupunkiviljelyyn liittyy sekä ekologisia, taloudellisia että sosiaalisia näkökulmia
- Paikallisen väestön ravitsemusosaamista ja ruokaturvaa voidaan kehittää, kun ruokaa tuotetaan normaalissa asuinympäristössä
- Ruoan tuottamisella on sosiaalinen ja kasvatuksellinen näkökulma

Kasvatuksellinen ja tuotannollinen kaupunkiviljelyn monitoimitila?

<http://www oulu.fi/sme>

<http://www.luontoon.fi/haltia>

Kaupunkiviljelyn kestävyys

- Uusien viljelymenetelmien, kasvualustojen, lannoituksen ja kasvinsuojelun tulee olla nykyistä tuotantoa kestävämpiä
- Ravinne-ekosysteemikonseptin kehittäminen
- Arvoketjun tulee kuluttaa mahdollisimman vähän energiaa
- Tavoitteena on pienin mahdollinen hiili-, vesi- ja ravinnejalanjälki (LCA)
- Koska (intensiivisen) kaupunkiviljelyn tulee olla tarkoituksenmukaisempaa kuin nykytuotannon, on liiketoiminnan kehittämisellä, tuotekehityksellä ja tutkimuksella keskeinen rooli

Kaupunkiviljely 2025, liiketoimintaa vai harrastusta?

Johtopäätelmät

Voimistuva kaupungistuminen Suomessa edesauttaa:

- **Kaupunkiviljelyharrastuksen laajenemista entisestään**
- **Uusien liiketoimintamahdollisuuksien avautumista (puutarha-alan) yrittäjille**

Kiitos!

Valokuva: Kari Jokinen